

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 4. Quomodo tollatur hoc impedimentu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

comprobata. Et Confirmatur ex verbis Apostoli: Nam Apostolus absolutè requirit, ut is, qui assūmendus est ad Episcopatum, non sit bigamus: sed qui alteram ante baptismum habuit, alterā post, verē & propriè est bigamus: ergo excluditur per Apostolum.

Dices: Ecclesia non potest leges statuere infidelibus.

Respondeo: Etsi leges Ecclesiae non afficiant infideles ante baptismum; potest tamen Ecclesia suis legibus statuere aliqua impedimenta Ordinum, qua si reperiantur in ijs qui iam baptizati sunt, siue orta sint ante baptismum, siue post, poterit eos inhabiles censere ad Ordines; sicuti ad eosdem inhabiles censet corpore vitiatos. Neque per baptismum hæc bigamia tollitur; cum neque peccatum sit, neque eius poena. Vide Couar. §. 2. num. 5.

61 Dico Secundò: Papa absolute in omni bigamia potest dispensare. Couar. §. 2. num. 4. Ratio est, quia Iure humano inducta est. Nec refert, quod sit constitutio Apostolica; quia etiam ieiunium Ecclesiae, & trina merita in baptismō, est institutum Apostolicum; in quibus tamen Ecclesia potest dispensare, quia Apostolicam habet auctoritatem.

Quid Episcopus, Dico Tertiò: Episcopus non potest in Verē & Interpretatiā bigamia dispensare, nisi ad Ordines minores. De quo vide Nauarrum. num. 197. & Couar. suprā.

Dico Quartò: In Similitudinariā dispensare potest Episcopus. Vide Couar. & Nauar. suprā.

CAPUT IX.

De Irregularitate Illegitimumrum?

DUBIUM I.

Quis dicatur Illegitimus?

62 Respondeo: Is dicitur Illegitimus, qui nō est natus ex matrimonio verē, vel saltem opinionē, legitimo. Dico, vel opinionē legitimo: quia etiamē matrimonium verē legitimum non fuerit ob aliquod occultum impedimentum, tamen si bonā fide contrahentium, vel saltem bonā fide alterius partis reputetur legitimum, proles nata erit legitima. Patet ex Capit. Cum inter. Tit. Qui filii sint legitimi. Quod limita, si fuerit contractum in facie Ecclesiae: nam si clandestinē, reputabuntur illegitimi; vt patet Cap. Cum inter, de clandestinā dispensatione, §. 2. Pari modo, si post Concil. Tridentinum omisſe sint denunciations sine licentia Ordinarij, & subsit impedimentum dirimens, quamvis ignotum, reputabuntur illegitimi. Colligitur ex cap. 5. sect. 2. 4.

Si matrimonium clādestinū, vel si omisſe prodicationes.

Si matrimonium sublequatur.

Aduerte tamen Primo: Si nondum erat matrimonium, parentes tamen dum prolem suscepserint, vel saltem dum naſceretur, erant habiles ad contrahendum, & postea contrahant, proles erit legitima. Capit. Tertia, Qui filii sint legitimi. Vide Couar. De sponsalibus. 2. p. cap. 8. §. 2. n. 2. qui extendit hoc etiam ad tempus nativitatis, cū Canon solūm habeat de tempore susceptionis. Idque verum est, etiamē intercesserit aliud matrimonium, & proles per viginti annos fuerit il-

legitima, vt notat Couar. num. 15. imò etiamē proles ante obijset, vt notat intit. 19.

Aduerte Secundò: In dubijs quemque censeri legitimū quoad Ecclesiastica. Vnde expositiū quicquid sunt censendi legitimi. Nam etiam coniuges pauperes aliquando prolem exponunt. Et hæc causa est fauorabilis: ac in dubio nemo debet spoliari suo iure quod habet. In ciuiilibus tamē non presumitur legitimus in dubio, nisi id probetur. Ad quod tamē probandum sufficit ostendere in facie Ecclesie parentes contraxisse, & tempore cōuenienti coniugaliter coniuxisse. Et licet fuerit aliquod impedimentum dirimens, censentur tamē bonā fide contraxisse, nisi probetur contrarium. Vide Couar. cap. 8. §. 3. in 2. p. De sponsalibus.

DUBIUM II.

Virūm censentur Illegitimus, cuius parentes ante conceptionem castitatem voverant?

Respondeo: Non censeri, nisi per Ecclesiasticā auctoritatem fuerint toro & habitatione separati. Tunc enim reputabuntur illegitimi, qui post talem separationem fuerint suscepiti, ita, vt nec succedere possint, nec ordinari. Ita Silvester verbo Illegitimus q. 4. ex Hostiensi.

DUBIUM III.

Virūm Illegitimus teneatur credere matrem afferenti ipsum esse Illegitimum?

Respondeo, Non teneri, nisi ex circumstantijs res ita fiat evidens, vt liqueat nullam esse. Non tenerationem non credendi. Et quamdiu non crederet, potest ordinari. Vide Nauar. nu. 201. Quod si credat, non potest ordinari; alioquin peccat mortali, nec potest Ordine suscepito vi, quia ab ex-ordinari, ecclitione est suspensus. Si tamen vius fuerit Ordine sacro suscepito, non siet idcirco irregularis nouā irregularitate. Est contra Nauarrum. Ita Couar. in Clement. Si furiosus, de homicidio, §. 1. num. 3. Ratio est: Quia violatio suspensionis, quæ est ob defectum, non inducit nouam irregularitatem; sed solūm violatio ciuius suspensionis, quæ est ob culpam: atqui hæc suspensio est ob defectum, nempe tori legitimi, oritur enim præcisè ex irregularitate tori illegitimi.

DUBIUM IV.

Quomodo tollatur hoc impedimentum?

Dico Primo: Tollitur per ingressum & professionem religionis approbatae, sic, vt professus fias habilius ad Ordines sacros, non tamē sum Religio ad dignitates & Praelaturas. Vnde non potest esse gionis. Generalis, Provincialis, Abbas, vel superior habens iurisdictionem fori externi in suos, sine priuilegio vel dispensatione Papæ. Vide Nauar. num. 201, & Siluestrum, q. 6. Vbi

Aduerte: Esse probabile, per professionem religionis tolli omnē irregularitatem ad omnes Ordines sacros, excepto Episcopatu, præter eam que ex homicidio, vel bigamia oritur. Ita Sotus dist. 25. q. 1. art. 3. & quidam recentiores.

Dico Secundò: Episcopus potest dispensare in hac irregularitate ad Ordines minores, & ad beneficium

neficium simplex; non autem ad Ordines sacros, aut beneficium curatum. Ita communiter Doctores. Vnde sequitur, Episcopum non videri posse dispensare cum illegitimo ad canoniciatum Ecclesia cathedralis. Ratio est; quia Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 12. statuit, ut omnes canonicatus Ecclesia cathedralis habeant anexum Ordinem sacram, ad quem Episcopus non potest dispensare cum illegitimo.

An. &
quaque
collatur per
Episcopū.

Aduerte tamen: Quando hoc impedimentum est occultum, probabile esse, Episcopum posse in eo absolute dispensare ad omnia: nam tunc cen-

seru' esse ex delicto occulto, scilicet ipsorum parentum; ac proinde videtur concedi dispensatio per caput 6. sess. 24. Et si enim omnis dispensatio strictè sit interpretanda, cùm sit odium Iuris; facultas tamen dispensandi est latè interpretanda, præsternit quæ concessa est Episcopis: tum quia ipsis, sepolita reseruatione superioris, per se competit; tum quia beneficium Principis quod non est in praedium tertij, latè interpretandum est, vt docet Glossa in Clement. Primam, De officio Vicarij, quam sequuntur omnes.

D E

INDULGENTIIS.

Circa Questionem 25. 26. & 27.

¹
Variae ac-
cepções
Indulgencie

Nota, nomine *Indulgentia* generatim significari quandam iuris relaxationem; nempe, quando cum aliquo minùs severe agimus, quām pro nostro iure possemus. Apud Patres accipitur interdum pro remissione peccatorum; vt patet apud Cyprianum epistolā ad Iubaianum; & apud Hieronymum in Comment. cap. 4. Danielis; idque meritò, quia in remittendis peccatis, quoad culpam & pœnam Deus maximè de suo iure remittit. Sed postea accommodatam est hoc nomē ad significandam propriè condonationem pœnæ temporalis. Nam vulgo etiam parentes dicuntur *Indulgentes*, quando filios non castigant; & castigationis condonatio vocatur *Indulgentia*. Ita accipitur in proposito, & potest sic describi: *Indulgentia est remissio pœnae temporaria, ob culpam actualē Deo debitā, per autoritatem Ecclesiasticā extra Sacramentum factā, per applicationem eaurum satisfactionum, quæ in communī thesauro Ecclesia sunt deposita.*

CAPVT I.

De potestate conferendi In-
dulgencias.

DVBI VM I.

Vtrum in Ecclesia sit potestas conferendi
Indulgencias?

²
Hæretici
negantes.

Notandum est: Primos qui hanc potestatem negaueré, fuisse Waldenses, vt docet Alfonius à Castro *De hæreticis*, Verbo *Indulgencia*: quos secutus est Ioannes Wicleff, vt patet ex Concilio Constantiensi sess. 8: hunc Lutherus, Lutherum Caluinus, & alij hæretici nostri ævi. Vide Lutherum apud Roffensem in assertione articuli 18. & 19. vbi dicit, *Indulgencias non valere ad remissionem pœnae*; & articulo 20. Non esse salutares: Caluinus lib. 3. Institut. cap. 5. docet esse segmenta.

Sed veritas Catholica est, *Eesse in Ecclesia potestatem concedendis Indulgencias*, id est, condonandi pœnas peccatis debitas extra Sacramentum. Pater ex Cœcilio Tridentino sess. vltimā, vbi damnat anathematē eos, qui dicunt *Indulgencias esse inutiles*;

Veritas
Catholica
affirmat,

vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant. Et ex Concilio Constantiensi sess. 8. vbi damnantur articuli Wicleff, inter quos 42. est: *Fatum est credere Indulgencias Papæ & Episcoporum*. Et ex Bulla Leonis X. quæ habetur in tomo 4. Conciliorum, pag. 700. vbi damnantur sex articuli Lutheri de Indulgencij.

Probatur Primo ex varijs Scripturæ locis. Primus locus est Ioannis 20. v. 23. *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*. Hic Dominus dat Ecclesie Prelatis potestatem remittendi peccata. Atqui nomine *remissionis peccatorum*, in Scripturis nō solù significatur remissio culpe, sed etiā pœnæ temporalis: Psalmo 50. v. 4. *Amplius laua me ab iniuritate mea*, quod multi intelligunt de remissione pœnæ temporalis: Numer. 14. v. 20. *Dimisi iuxta verbum tuum*, id est, dimisi peccatum quo ad vindictam temporiam: & alibi sápè. Ergo dat hic etiam potestatem remittendi pœnam temporali.

Dices: Dominus hīc solùm dat potestatem remittendi peccata per Sacramentum Pœnitentiae: ergo non rectè colligitur Sacerdotem ea posse remittere extra Sacramentum.

Respondeo: Principaliter quidem datur potestas remittendi peccata per Sacramentum; secundariò tamen etiā extra Sacramentum. Si enim dedit Ecclesie potestatem remittendi culpam & pœnam æternam per suam sententiam, quam volunt esse Sacramentum, multò magis ei dederit potestatem remittendi pœnam temporalem, si causa subsit. Confirmatur ex Cyrillo lib. 12. in Ioan. cap. 56. vbi dicit, Paulum huius potestatis auctoritate fornicarum illum Corinthium, quem prius in perniciose carnis tradiderat, rufus receperisse; nempe condonatā vindictā, ne maiore tristitia absorberetur. Atqui Paulus hoc extra Sacramentum fecit; absens enim erat.

Alius locus est Matthæi 16. v. 19. *Tibi dabo claves regni celorum*. Ad claves regni celorum pertinet impedimentum cœli tollere: atqui non solù culpa, sed etiam reatus pœnæ impedit cœli ingressum: ergo data est Ecclesie potestas tollendi hunc reatum, alioquin claves essent imperfectæ, neque possent cœlum aperire. Vnde Theophilactus in hunc locum; *Claves*, inquit, intelligas, que ligant & soluant, hoc est, delictorum vel indulgentias, vel penas.

Tertius